



25. oktober 2022

UKA 2022/14

## **Udenrigspolitisk redegørelse 2022**

(Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel)

Siumut takker for fremlæggelsen af Udenrigspolitisk Redegørelse og har følgende bemærkninger.

Vi har med glæde ventet på redegørelsen som finder sted i efterårssamlingen, dette er vigtigt for vores land og dets befolkning. Eftersom vi i debatten fremsætter vores partis synspunkter og målsætninger vedrørende udenrigs- og sikkerhedspolitik. Ikke mindst i år hvor russerne prøver at invadere Ukraine ved krigsførsel, er det meget vigtigt at vi alle i samarbejde fremkommer med et klart besked vedrørende udenrigs- og sikkerhedspolitik, hvor alle lande - vores land inklusiv – mere eller mindre grad er ramt. Grundet krigen i Europa er der inflation og økonomien har aldrig befundet sig i en så usikker situation i verden, ligesom vi er ramt af prisstigninger skal vi på grund af dette være bedre til at forsyne os selv, og bane vejen for at få forsyninger fra vores naboer.

På grund af vores medlemskab i NATO og vores sanktioner mod Rusland er vi blevet angrebet ikke bare økonomisk, men også hackerangreb, hvis vi skal bekæmpe disse, har vi behov for højtuddannede indenfor IT og vi skal samarbejde med andre lande for at højne sikkerheden.

Arktis som i mange år har været lavspændingsområde er nu i fare. Vi har ikke vane med krig og oprustning i vores land, derimod har vores deltagelse i en alliance krav om at vi skal forsvare os grundet Pituffik og militærbaser. Men vi skal handle med omtanke, vi skal ikke være nikkedukker, vi skal sikre at behovet for at bruge vores land skal komme vores land til

nytte, derfor mener vi, at en forsvarsforlig skal udarbejdes åbent og skal inddrage os også med hensyn til at vores land skal være et lavspændingsområde.

Vi er i Siumut glade for at forsvarsuddannelse starter i 2024 i vores land, da vi mener at de unge der er interesserede i uddannelsen, får mulighed for at uddanne sig her i landet og vi ønsker, at der er flest muligt lokale, der arbejder indenfor Arktisk Kommando. Efter at have sagt det, skal vi præcisere, at selvom man ikke er soldat kan man være med til at overvåge og være i beredskab for vores farvande, dette har vi en årrække fremsat forslag om, og opfordrer Naalakkersuisut om at udvikle dette.

Vi skal være i beredskab for grundet uroligheder i verden er der mange flygtninge, hvoraf 73 % af disse flygter til nabolande og mere fattige lande, og hvoraf 17% af disse flygter til de mere udviklede og rige lande for at bosætte sig der. Disse flygtninge har behov for beskyttelse og hurtig hjælp. De sidste par år har der været meget få flygtninge der kommer til Europa, men efter russernes angreb på Ukraine, er der flere ukrainske og russiske flygtninge. Selvom vores land ikke direkte modtager flygtninge, skal vi være forberedte på påvirkningerne i den nære fremtid.

Som jeg har nævnt er der udfordringer, og vores land står overfor mange anstrengelser de næste par år. Globalisering er gået stærkt og derudover er den økonomiske og handelsmæssig situation ændret sig meget, derfor er det nødvendigt med en hurtigst muligt forberedelse af vores land og sikre selvforsyning, derfor er vi tilfredse med at Naalakkersuisut har fokus på disse.

Samarbejdet i Arktisk Råd som er meget vigtigt, blev stoppet efter 3. Marts af de syv medlemmer, da russerne angreb Ukraine for at besætte landet. Vi fra Siumut ønsker, at arbejdet i Arktisk Råd skal genoptages, da det er nødvendigt at snakke om problemerne de arktiske folk har og handle ud fra disse.

Vi har bemærket "intet om os, uden os" som Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel gentagne gange nævnte i begyndelsen af redegørelsen, hvilket vi er helt enige med i Siumut. Det er meget almindeligt, at handle udenom vores land, selvom man siger vi er et rigsfællesskab. I følge Selvstyreloven, kan vi ikke overtage udenrigsanliggender

før vores land bliver selvstændigt, dette er en stor hindring for tage det næste skridt. Selvom man siger, at vores land ikke længere er en koloni efter Grundlovsændring i 1953 hvor Grønland blev en del af riget, køres vores land som en koloni, da de vigtigste ansvarsområder den dag i dag bliver hemmeligholdt af den danske stat og er ikke overdraget til vores land. Vi ved, at hele området for udenrigsanliggender, ikke kan overtages før vi bliver selvstændige. Grundet dette finder Siumut det vigtigt at opnå en selvstændig stat.

Siumut finder det vigtigt, at samarbejdet med de nordiske lande skal fortsættes og fornyes, blandt andet gennem Nordisk Råd. Fra Siumut vil vi opnå at vores land, Færøerne, Åland som er selvstyrende lande bliver fuldgældige medlemmer i Nordisk Råd, så vi selv kan være med til at tage de vigtige beslutninger. I Siumut mener vi, at danskernes beslutninger i Nordisk Råd vedrørende vores land på vegne af os skal ændres, da vi selv ved bedst hvilke beslutninger vedrørende vores land, vi kan løfte, og vi mener, at man derved kan styrke vores lands stemme i de nordiske landes samarbejde. F.eks. indeholder Helsinkiaftalen mange gode ting, men det er svært at forestille sig at de alle kan blive realiseret i vores land. Trods det ønsker vi i samarbejde med de nordiske lande, at der skal arbejdes for at øge handel med de sunde madvarer fra vores farvande til andre lande.

Siumut ønsker, at vores handelspolitiske interesse og muligheder med udlandet skal styrkes gennem veltilrettelagt arbejde med hensyn til de enkelte og flere lande.

Vi håber at man opnår et tilfredsstillende resultat med en frihandelsaftale med Storbritannien hvor forhandlingerne har stået på i længere tid. Vi opfordrer fra Siumut at Naalakkersuisut har fokus på forhandlingerne.

Det er vigtig, at udvikle repræsentationen i Kina trods de strenge Covid-19 restriktioner. Kina er en vigtig samarbejdspartner med hensyn til fiskeeksport. Det er stadig vigtig med at finde nye handelspartnere til fiskeeksport, derfor opfordrer vi Naalakkersuisut om at undersøge mulighederne mod vest, for eksempel ved Amerika, til de nye landingsbaner bliver færdige.

Vi, der bor i Arktis har et særlig kendetegn som blandt andet er, at vi ikke kan undvære land- og havpattedyr, da vi lever af dem. Derfor er det meget vigtigt, at forvalte vores resurser bæredygtigt i fremtiden og være til nytte for alle, da disse er grundlaget for vores liv. Derfor er det nødvendigt, at fortælle verdensborgerne, at vores resurser er grundlaget for det åndelige, levevisen, kulturen, erfaringerne, viden, og økonomien.

Vi i Siumut værdsætter samarbejdet i IWC og NAMMCO. Ligeledes finder vi det vigtigt, at grønlandernes og vores frænders rolle skal være vigtige, derfor ønsker vi, at kvotetildeling skal ske løbende på grundlag af fangernes viden.

Det er nødvendigt at vi deltager i Verdenshandelsorganisation WTO, vi opfordrer til at arbejde for en handelsorganisation for de arktiske lande med det formål at vores land, og vores frænder i Canada og Alaska kan åbnes op for eksport af madvarer af havpattedyr til USA.

Vi har repræsentation i EU som har ansatte herfra, disse følger EU nøje og vi i Siumut mener, at man skal sikre en stærk position ved at styrke samarbejdet ved at have sådanne ansatte og gennem uddannelse.

Siumut ønsker, at vore vigtige position i Arktis skal have mere indflydelse i den globale udvikling, derfor opfordrer vi at der skal arbejdes for at få en repræsentant i FN.

Siumut støtter medlemskabet i NATO samt samarbejdet med hensyn til fred. Vores lands medlemskab i NATO gennem Danmark skal medvirke til at skabe bro mellem Nordamerika og Europa. Endvidere ønsker Siumut, at vores land skal deltage i møder i NATO, derfor støtter vi Naalakkersuisuts mål om at få en repræsentant fuldt ud, da vi mener at man skal arbejde for at opnå en forhandlingsret.

Vi samarbejder med vores frænder gennem ICC, dette er godt, trods det mener vi i Siumut, at vi skal pågynde samarbejdet gennem Inatsisartut ligesom vi gør det i Vestnordisk Råd og Nordisk Råd. I Siumut mener vi, at hvis vi påbegynder en veltilrettelagt samarbejde med vore frænder gennem Inatsisartut, vil vi få meget udbytte med hensyn til kultur og uddannelse.

Vi skal glæde os over udvidelsen af vores farvande og landområder, men med hensyn til havisens og Nordpolens afsmeltning som skaber mere skibstrafik, skal vi sikre de arktiske dyrs ynglesteders beskyttelse. Vi opfordrer Naalakkersuisut om at opnå vores lands deltagelse ved bestemmelserne af skibsruterne, vi skal justere vore lovgivning for at undgå de mange udfordringer fra omverdenen.

Hvis man skal minimere forurening, skal man først forurene med mineraler for at mindske forureningen. Hvad enten mineralerne er radioaktive eller ikke-radioaktive, skal vore resurser udnyttes i fremtiden med omtanke og med gode intentioner.

Genoptagelsen af den afbrudte kontakt mellem Thulefolkene og vores frænder i Canada må sikres hurtigst muligt uden hindringer.

I Siumut tror vi, at vi opnår statsdannelse i den nærmeste fremtid, vores målsætninger peger denne vej. Vi tror på, at vores land som stat bliver styret af sin befolkning. Vi tror på, at når vi bliver en stat vil andre lande samarbejde med vores land og interessen vil være stor og vi er parate til selv at forhandle med andre lande i frihed.

Vi takker, god debat.

Doris J. Jensen, Siumut